Naghti l-kunsens tieghi.

(L.S.)

GUIDO DE MARCO
President

11 ta' Ottubru, 2002

ATT Nru. XX ta' l-2002

ATT biex jemenda l-Kodici Ċivili, Kap. 16, biex jagħmel disposizzjonijiet dwar il-ħlas ta' danni f'każijiet ta' korruzzjoni u biex jagħmel disposizzjonijiet anċillari dwar dan.

IL-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgħa f'dan il-Parlament, u bl-awtorità ta' l-istess, ħareġ b'liġi dan li ġej:–

1. (1) It-titolu fil-qosor ta' dan l-Att huwa l-Att ta' l-2002 li jemenda l-Kodiċi Ċivili. Titolu fil-qosor.

(2) Dan l-Att għandu jinqara u jiftiehem ħaġa waħda ma' "il-Kodiċi Ċivili" Kap. 16, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjaħ "il-Kodiċi".

2. Minnufih wara l-artikolu 1051 tal-Kodiċi għandu jiżdied dan l-artikolu 1051A ġdid li ġej: Żjieda ta' artikolu 1051A ġdid mal-Kodiċi.

"Rimedji ċivili f'każijiet ta' korruzzjoni.

1051A. (1) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu "korruzzjoni" tfisser li titlob, toffri, tagħti jew taċċetta. direttament jew indirettament, tixħim jew xi vantaġġ ieħor mhux dovut jew li jkun prospettat, li jgħawweġ it-twettiq kif imiss ta' xi dmir jew imġieba meħtieġa minn min jirċievi t-tixħim, bil-vantaġġ mhux dovut jew kif ikun prospettat.

(2) Kull min ivanta li jkun sofra danni bħala riżultat ta' korruzzjoni għandu jkollu l-jedd li jieħu azzjoni biex jikseb kumpens għad-dannu kaġunat lilu bl-att ta' korruzzjoni kontra l-persuni li jkunu għamlu jew awtorizzaw l-att ta' korruzzjoni jew li jkunu naqsu li jieħdu passi raġonevoli biex jipprevjenu l-att ta' korruzzjoni.

(3) Il-persuni li jkunu għamlu r-reat jew awtorizzaw l-att ta' korruzzjoni u l-persuni li jkunu naqsu milli jieħdu passi raġonevoli biex jipprevjenu l-att ta' korruzzjoni għandhom ikunu solidalment responsabbli għad-danni msemmija fis-subartikolu (2).

(4) Meta l-att ta' korruzzjoni jkun sar minn uffiċjal jew minn impjegat tal-Gvern jew minn korp magħqud stabbilit bil-liġi, il-Gvern jew skond ma jkun il-każ il-korp magħqud stabbilit bil-liġi għandu hu nnifsu jkun responsabbli biex jagħmel il-ħlas dovut għad-dannu kaġunat bl-att ta' korruzzjoni meta:-

(a) min ikun qiegħed ivanta l-pretensjoni li jkun sofra d-danni jkun ta, meta jkun sar jaf bl-imġieba mhux xierqa ta' l-uffiċjal jew ta' l-impjegat, avviż bħal dak lill-Gvern jew lill-korp magħqud, skond il-każ, biex jieħu dawk il-miżuri preventivi li jkunu raġonevoli fiċ-ċirkostanzi biex jipprevjenu l-għemil ta' l-att ta' korruzzjoni;

(b) min ikun qed ivanta li sofra d-danni ma jkunx hu nnifsu għar-rigward ta' l-istess kwistjoni ġiegħel lil xi uffiċjal jew impjegat jagħmel l-att ta' korruzzjoni, jew b'xi mod kien parti f'dak l-att;

(ċ) min ikun sofra d-danni jkun ħa kull azzjoni kontra l-persuna responsabbli għad-danni skond is-subartikolu (3) biex jirkupra d-danni; u

(d) il-Gvern jew il-korp magħqud, skond il-każ, ikun sar parti fil-kawża kontra l-persuni responsabbli għad-danni skond is-subartikolu (3) sabiex jiddefendi l-interessi tiegħu taħt dan is-subartikolu:

Iżda l-Gvern jew il-korp magħqud, skond il-każ, ikun biss responsabbli għal dik il-parti tad-danni li ma tkunx qed tiġi rkuprata mill-persuni responsabbli għal dawk id-danni skond is-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu.

(5) Ma għandu jkun hemm ebda dritt għall-ħlas ta' danni b'kumpens meta l-parti li tvanta li tkun sofriet id-danni kienet hi nnifisha xjentement parti fl-att ta' korruzzjoni:

Iżda ebda ħaġa f'dan is-subartikolu ma għandha tiftiehem bħala li tipprekludi lil xi persuna milli tirkupra xi ħlas li jkun sar jew xi ħaġa li tkun ġiet mogħtija, jew il-valur tagħha, meta l-ħlas ikun sar jew il-ħaġa tkun ġiet mogħtija għal xi korrispettiv li ma jkunx skond il-liġi.

(6) Kull azzjoni għall-irkupru ta' danni taħt dan l-artikolu għandha tinġieb qabel ma jiskadu tliet snin mid-data meta min ikun qed jitlob id-danni jkun sar jaf jew imissu raġonevolment ikun sar jaf li tkun ġrat il-ħsara jew li jkun sar att ta' korruzzjoni u min tkun il-persuna responsabbli għaldaqstant jew qabel ma jiskadu għaxar snin mid-data ta' l-att ta' korruzzjoni, skond liema jiġi l-ewwel, u ma tista' tinġieb ebda azzjoni wara li jiskadi dak iż-żmien.

(7) Meta jsir xi kuntratt minn xi persuna (inkluż il-Gvern jew xi korp magħqud stabbilit bil-liġi) u l-kuntratt jew xi klawsola relattiva jkunu ġew mitmuma minn xi impjegat, uffiċjal jew aġent ta' dik il-persuna minħabba f'xi att ta' korruzzjoni favur dak l-uffiċjal, impjegat jew aġent, il-persuna li tkun marbuta b'dak il-kuntratt u li jkollha lil dak l-uffiċjal, impjegat jew aġent tagħha li jkun ġarrab dak l-att ta' korruzzjoni, għandu jkollha, mingħajr preġudizzju għal kull dritt ta' azzjoni biex tirkupra d-danni skond dan l-artikolu, dritt li tibda azzjoni mhux aktar tard minn sena wara li ssir taf b'dak l-att ta' korruzzjoni jew minn meta hija kien imissha raġonevolment saret taf b'dan, biex tannulla l-kuntratt jew xi klawsola minnu li tkun iddaħħlet minħabba f'dik il-korruzzjoni:

Iżda ma tista' tinġieb ebda azzjoni wara li jiskadu għaxar snin mid-data ta' l-att ta' korruzzjoni.".

Żjieda ta' l-artikolu 1627A ġdid mal-Kodiċi.

3. Minnufih wara l-artikolu 1627 tal-Kodiċi, għandu jiżdied dan l-artikolu 1627A ġdid li ġej:

"Projbizzjoni ta' diskriminazzjoni.

1627A. Ħadd ma jista' jieħu ebda azzjoni jew sanzjoni diskriminatorja kontra xi wieħed mill-uffiċjali, impjegati jew aġenti tiegħu minħabba f'li dawk l-uffiċjali jew impjegati, billi jkollhom tassew għaliex jissuspettaw li jkun hemm xi korruzzjoni, jkunu rrappurtaw b'mod bonafidi s-suspett tagħhom lil persuni jew awtoritajiet responsabbli, u kull min seta' kien il-vittma ta' tali azzjoni jew sanzjoni

diskriminatorja għandu, mingħajr preġudizzju għal kull dritt ieħor li jkollu taħt xi liġi oħra, jkollu l-jedd għal kumpens għad-danni lilu kaġunati b'dik l-azzjoni jew sanzjoni diskriminatorja.".

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru. 795 tat-8 ta' Ottubru, 2002

ANTON TABONE
Speaker

RICHARD J. CAUCHI
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati